

zákon ze dne 19. prosince 1918, čís. 91 sb. z. a n. nezakládá takový nárok, protože se jeho předpisy o zvláštním placení hodin přes čas [§§ 6 (3) a 7 (4)] vztahují jen na výjimečně d o v o l e n é práce přes čas. V takovém případě zbývá jen cesta žaloby o náhradu škody a z bezdůvodného obohacení. (Srovnej i článek doc. Dra Ad. Procházky »Nárok zaměstnanců na honorování t. zv. práce přes čas« v Právníku 1930, str. 473 až 487). To bylo v podstatě správně vystiženo soudem první stolice, v jehož rozsudku bylo zdůrazněno a strany tomu v řízení oprávněm neodporovaly, že žalobní nárok na náhradu za práce přes čas jest vyvozován z toho, že žalovaný p r o t i z á k o n u ze dne 19. prosince 1918, čís. 91 sb. z. a n. ukládal žalobci práce přes zákonnou pracovní dobu a že v této příčině jde o žalobu na náhradu škody. Proto přisoudil první soud žalobci odškodné, nikoli mzdu. Odvolací soud, neuvědomiv si patrně, že v souzeném případě šlo o zakázané práce přes čas, řídil se prostě zásadou, že úplata za práce přes čas musí býti aspoň přiměřená úplatě za práce pravidelné (rozhodnutí čís. 6854 sb. n. s.). Byla-li však nicotnou úmluva stran o konání nedovolených prací přes čas a o jejich z v l á š t n í m odměňování paušální částkou 200 Kč měsíčně — vedle platu za normální pracovní dobu, — zbývá ještě uvážiti, zda a do jaké míry byl žalobce poškozen a žalovaný na jeho úkor obohacen tím, že žalovaný ukládal žalobci ony nedovolené práce. V té příčině bylo odvolacím soudem zjištěno, že úplata za pravidelné práce činila 7 Kč za hodinu, že tedy podle zjištěného počtu odpracovaných hodin přes čas by za ně příslušelo žalobci 12.319 Kč, a že žalovaný zaplatil za tyto práce jen 3500 Kč. Z toho zřejmě plyne, že se žalobci za ony práce nedostalo náležité náhrady, že byl nedovoleným jednáním žalovaného zkrácen a že žalovaný jest na úkor žalobcův jeho nedostatečně odměněnými pracemi bezdůvodně obohacen. Určiti výši odškodného může dovolací soud sám podle § 273 c. ř. s., neboť jde o řešení otázky právní. Uváživ, že podle okolností v tomto sporu zjištěných lze usuzovati, že žalobcovy práce přes čas měly pro žalovaného aspoň stejnou hodnotu, jako práce v normální době pracovní, a že pracemi, jež žalobce konal pro žalovaného, bylo by lze docílit aspoň stejného výdělku, jaký měl žalobce od žalovaného za práce normální, dospěl nejvyšší soud k úsudku, že jakožto odškodné jest přiměřenou částka vyměřená odvolacím soudem. Tím se dochází ve věci k témuž výsledku, k němuž došel odvolací soud, a dovolání žalovaného bylo proto odepřito úspěch.

Čís. 10505.

Na nárok zaměstnance proti zaměstnavateli na náhradu škody, ježto ho nepřihlásil k nemocenskému pojištění, ač tak slíbil, jest přípustné započtení.

(Rozh. ze dne 3. února 1931, Rv I 260/30.)

Proti žalobě zaměstnankyně na zaměstnavatele o náhradu škody, ježto ji nepřihlásil řádně k nemocenskému pojištění, ač to byl slíbil,

namítl žalovaný započtením vzájemnou pohledávkou na náhradu útrat. Procesní soud první stolice uznal po právu pohledávku namítanou započtením a v důsledku toho žalobu zamítl. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil. Důvody: Mylného posouzení po stránce právní dostalo se věci v první stolici dle odvolání proto, že bylo za přípustné uznáno započtení vzájemné pohledávky odpůrcovy na pohledávku odvolatelky. Přípustnost započtení odvolání vylučuje, poněvadž předmětem pohledávky odvolatelky jest nemocenské, nárok na nemocenské jest nárokem ryze osobním a nezabavitelným a nelze naň započísti úratovou pohledávku odpůrce. Odvolatelce lze dáti za pravdu, že na nárok na nemocenské nelze jiné nároky započísti. To vyplývá z úvahy, že, nedovoluje-li zákon, by nárok na nemocenské byl postoupen, zastaven a zabaven (§ 62 zákona ze dne 30. března 1888, čís. 33 ř. zák. a § 139 zákona ze dne 9. října 1924, čís. 221 sb. z. a n. v doslovu zákona ze dne 8. listopadu 1928, čís. 184 sb. z. a n.), nedovoluje ani, by na nárok ten byl započten jiný nárok. Děje se tak z důvodů sociálně-politických ve veřejném zájmu, by zaměstnanec nebyl uvržen v bídu. Než odvolatelka přehlíží, že v souzeném případě nejde o nemocenské podle zákonů o nemocenském pojištění, nýbrž o nárok smluvní, jenž nepřísluší odvolatelce proti okresní nemocenské pojišťovně, nýbrž proti osobě soukromé a na který se proto řečené omezení zákona nevztahuje. Podle toho není proti uplatněnému započtení se stanoviska zákona závady.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Dovolání, jež se opírá o dovolací důvod § 503 čís. 4 c. ř. s., není důvodné. Žalobkyně napadá, jako v odvolacím řízení, jen názor, že jest možné započtení žalobního nároku na procesní útraty odpůrci právoplatně přisouzené. Leč tento názor jest úplně správný a odvolacím soudem případně odůvodněn. Sluší jen tolik dodat, že ustanovení § 139 zákona ze dne 9. října 1924, čís. 221 sb. z. a n. jest ustanovením zvláštním a nelze ho proto vykládati způsobem rozšiřujícím. Paragraf ten pojednává o postupu, zastavení a zabavení nároků podle tohoto zákona, tedy jen o nárocích na přiznání dávek podle zákona o pojištění zaměstnanců pro případ nemoci, invalidity a stáří proti ústřední sociální pojišťovně. O takový nárok tu nejde, a to ani ohledně toho, co dovolatelce přísluší (náhrada škody na základě slibu) ani ohledně osoby, proti které nárok uplatnila. Není proto proti uplatněnému započtení závady.

Čís. 10506.

Ten, kdo objednal u právního zástupce právnické práce v zastoupení krajského všeodborového sekretariátu, není sice zavázán právnímu zástupci ze smlouvy, jest mu však práv náhradou škody, nebyl-li oprávněn objednatí právnické práce.

(Rozh. ze dne 3. února 1931, Rv I 349/30.)